

Medialni 39

Redakcja w składzie:

Opiekun literacki – Joanna
Stanowska

Oprawa graficzna – Emilia Dumana

Redaktorzy:

Klaudia Starowicz

Oliwia Blaszk

Paulina Olejnik

Dominika Lenar

Karolina Nojman

Roksana Olszewska

Szymon Kopec

Kacper Bartoszek

Szymon Chromik

Rafał Pytel

Emilia Nowakowska

Natalia Kokoszka

Martyna Kupka

Karolina Kozłowska

Nowinki szkolne!

03.09.2018- POCZĄTEK ROKU SZKOLNEGO- akademię przygotowała klasa 8a z pomocą 8c, a wszystko pod czujnym okiem p. Marzeny Szymczak i p. Adama Porwoła.

11.09- OGÓLNOPOLSKI PROJEKT „UPOWSZECHNIANIA SPORTU DZIECI I MŁODZIEŻY” RUGBY TAG-

Ruszył nabór do szkolnego zespołu Rugby Tag. Uczniowie klas IV i V mają okazję poznawać zasady gry, technikę podań i ustawienia. Pomimo rywalizacji wszyscy świetnie się bawią! Zapraszamy na treningi wtorek i czwartek o godz. 14.30

21.09- SPRZĄTANIE ŚWIATA- Wszystkie klasy naszej szkoły dzielnie walczyły sprzątając wszystkie zakamarki naszej okolicy. Pomimo dość ciężkiej pracy wszyscy świetnie się bawili i świetnie sprościli zadaniu!

Autor artykułu: Klaudia Starowicz

Autor zdjęć: SP 39

Dzień Edukacji Narodowej

14 września obchodzimy **Dzień Edukacji Narodowej**. W tym dniu nauczyciele i inni pracownicy szkoły obchodzą swoje święto. W tym numerze gazetki przeczytacie o różnych ciekawostkach związanych z tym dniem.

Dzień Edukacji Narodowej został ustanowiony w 1972 roku. Początkowo Dzień Nauczyciela miał być obchodzony 20 listopada. Ostatecznie zwyciężyła propozycja uczczenia rocznicy powołania Komisji Edukacji Narodowej i od 1972 roku Dzień Edukacji Narodowej obchodzimy 14 października. Dzień Nauczyciela obchodzi większość państw na świecie m.in.:

- * Albania - 7 marca (upamiętniający powstanie 1. szkoły świeckiej 7 marca 1887r w Korczy)
- * Argentyna – 11 września (związany ze śmiercią Domingo Faustino Sarmiento)
- * Brazylia – 15 października
- * Chiny – 10 września

* Czechy - 28 marca

* Indie – 5 września (w dniu urodzin Sarvepalli Radhakrishnan)

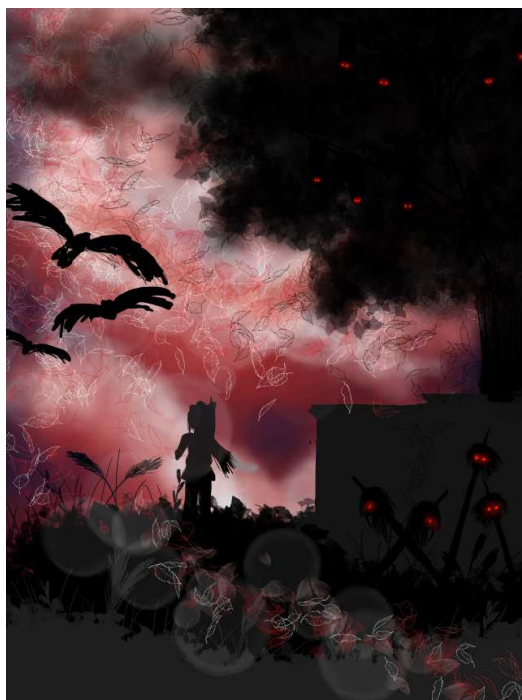
* Rosja – 5 października

* Tajwan – 28 września (w dniu urodzin Konfucjusza)[9]

* Turcja – 24 listopada

W Polsce, od 1997 roku, 5 października również jest obchodzony Światowy Dzień Nauczyciela, przez nauczycieli reprezentujących sektor nauki i szkolnictwo wyższe.

Autor artykułu: Oliwia Blaszk

Jak wygląda nauka w Azji?

W miejscach, gdzie nauka jest ogólnie dostępna, np. w Chinach, Japonii, Korei, Wietnamie, a także w Turcji edukacja stoi na pierwszym miejscu. To najważniejszy punkt programu w życiu dziecka. Na najmłodszych nakładana jest ogromna presja dobrych wyników w szkole, od których uzależnione jest przyszłe życie małego Azjaty.

W krajach średnio i mniej rozwiniętych, takich jak Indie, Laos czy Nepal, uczęszczanie do szkoły jest przywilejem, z którego nie każdy może skorzystać. Oczywiście nie dotyczy to wszystkich regionów w tych krajach.

Głównym powodem braku możliwości edukacji jest bieda bądź brak szkół. W miejscach, w których króluje ubóstwo, kalkulacja jest prosta – dziecko, które uczęszcza do szkoły, nie może w tym czasie pracować -

jest to traktowane jako strata pieniędzy.

Niestety, wiele rodzin ze względu na trudną sytuację finansową nie może sobie na to pozwolić.

Inne rodziny, które chciałyby posłać dzieci do szkoły, nie mają funduszy na książki, czy też na obowiązujące w hinduskich szkołach mundurki. Edukacja często jest też postrzegana jako coś zupełnie zbędnego.

Szkoły publiczne położone są głównie na terenach wiejskich i oferują bardzo niski poziom kształcenia. Brakuje w nich nawet tablicy i kredy, a nauczyciele nie są wykwalifikowani. Ich pensja również pozostawia wiele do życzenia. Klasy liczą nawet po 130 dzieci. Od czwartej klasy szkoły podstawowej wszystkie przedmioty wykładane są w języku angielskim. Część uczniów, mimo iż posiada świadectwo ukończenia klasy czwartej, nadal nie potrafi czytać ani pisać.

Autor artykułu: Paulina Olejnik

Śmieszki z różnych zakątków Internetu

Witamy w naszym kąciku humorystycznym „Śmieszki z różnych zakątków Internetu”. Z tytułu już wynika że będą tutaj się pojawiać „śmieszki” czyli głównie suchary i śmieszne zwroty w różnych językach. Mamy nadzieję że uda nam się was rozbawić. Zapraszamy!

1. Na początku parę sucharów z przedmiotów ścisłych

Wchodzą x^2 , $5x+2$ i $2/x$ do baru. Upili się wszyscy poza $2/x$. Dlaczego?

Bo $2/x$ zna swoją granicę.
***

Staruszka wskazując palcem pyta studenta fizyki:

– Czy w tym kierunku dojdę do dworca PKP?

Student fizyki odpowiada:

– Tak, w tym kierunku dojdzie pani do dworca.

Staruszka podziękowała i poszła, a student fizyki zaśmiał się pod nosem... kierunek dobry ale zwrot przeciwny.

***

Jak się nazywa twarz matematyka?

Oblicze!

***

Czym się różni maturzysta od spirytusu?

Spirytus ma gwarantowane 90%

***

Matematyczka usłyszała, że jej kochany synuś coś do niej krzyknął, jednak nie dosłyszała. Co więc mu odkrzyknie?

"COSINUS?"

***

Jak się nazywa koleś który wie wszystko z chemii?

alchemik

***

Jak szczeka pies chemika?

wodór złoto, wodór złoto

***

2. Teraz kilka nazw w języku Koreańskim.

맥도날드

^McDonald's (czyt. z kore. maek-do-nal-deu)

버거킹

^Burger King (czyt. z kore. beo-geo-king)

피자헛

^Pizza Hut (czyt. z kore. pi-ja-heot)

스타벅스

^Starbucks (czyt. z kore. Seu-ta-beok-seu)

Autorzy artykułu: Dominika Lenar,
Karolina Nojman

Modne kolory jesień zima 2018/2019

W tym artykule zwrócimy uwagę na najmodniejsze kolory tego rozpoczynającego się , jesienno-zimowego sezonu.

1.MAGENTA

W okresie wiosna i lato 2018 paleta barw była świeża i subtelna. Dominowały najróżniejsze odcienie różów.

Poczynając od pudrowych barw, przechodząc przez zaróżowioną lawendę, kończąc na mixie morela z łososiem. W okresie jesienno – zimowym poczujemy więcej mocy i energii. Ponieważ na podium stanie magenta. Pełna pasji i siły. Instytut Pantone na sezon jesień zima 2018/2019 mianował tę barwę nazwą Pink Peacock (Różowy paw). Jest to jasny odcień różu, z nutą odwagi zachęcającej do eksperymentów między innymi z intensywną czerwienią

2.PALONA ŻÓŁĆ

Żółć nie chce dać za wygraną i goni magentę.

Ostatnim najpopularniejszym odcieniem żółci była „Słoneczna żółć” , która nie zaznała większej popularności.

Najprawdopodobniej dlatego, że w tym odcieniu dobrze wyglądały jedynie kobiety posiadające szczególne elementy wyglądu np. kasztanowe lub rude włosy, oliwkową cerę i brązowe oczy. Tej jesieni skupimy się na mniej przytłaczającym i bardziej orientalnym kolorze słońca, który kojarzy się z orientalną przyprawą curry .

3.FUTURYSTYCZNE SREBRO

Tej jesień zapomnimy o eleganckim złocie, a nasz wzrok zwrócimy ku nowoczesnemu srebru, które może nam się kojarzyć z filmami science -fiction. Najmodniejszy będzie efekt lustra wywołujący w świecie mody „wow”.

Będzie on przedstawiany w wersji kobiecych sukienek okryć wierzchnich oraz jako dodatek do minimalistycznych stylizacji szczególnie w połączeniu czerni i bieli.

Autor artykułu: Roksana Olszewska

Autor zdjęć: Roksana Olszewska

Ruch to zdrowie

Ciekawostki sportowe:

1. Właściciel Chicago Bulls i Chicago White Sox, Jerry Reinsdorf, wypłacał Michaelowi Jordanowi cztery miliony dolarów koszykarskiej pensji nawet w czasie, gdy Jordan akurat próbował swoich sił w baseballu.
2. Przeciętą piłką golfową ma 336 dimpli (wgłębień)
3. Czysta rozgrywka podczas meczu baseballowego trwa zaledwie 18 minut.
4. Filipiny wzięły udział w największej liczbie letnich igrzysk (20) bez zdobycia złotego medalu, a Liechtenstein wziął udział w największej liczbie letnich igrzysk (16) bez zdobycia jakiegokolwiek medalu.
5. Córka królowej Elżbiety II księżniczka Anna nie musiała przechodzić podczas

igrzysk w 1976 r. weryfikacji płci właśnie z uwagi na swoje pochodzenie.

6. Igrzyska Olimpijskie trzy razy odbyły się w państwach, które dziś już nie istnieją.

7. Piłka po strzale Portugalczyka Cristiano Ronaldo osiąga nawet 130 km/h

8. Najwięcej goli dla Reprezentacji Polski w Piłce Nożnej strzelił Włodzimierz Lubański, a było to 48 bramek!!!

9. Najlepszym strzelcem w historii Piłki Nożnej był Brazylijczyk Arthur, który w latach 1920-1940 strzelił aż... 1329 BRAMEK!!!!

10. Grecja to jedyne państwo, które w każdym igrzyskach uczestniczyło pod własną flagą.

ĆWICZENIA NA CAŁE CIAŁO

1. 15 BRZUSZKÓW
2. 5 POMPEK
3. 15 PAJACYKÓW
4. 15 PRZYSIADÓW
5. 15 SEC DESKI
6. 15 KOLYSEK
7. 5 PODCIĄGNIĘC

8. 15 KROKODYKLÓW

9. 10 MIN BIEGANIA

10. 15 WYKROKÓW

Autorzy artykułu: Szymon Kopeć,
Kacper Bartoszek

GRY NADCHODZĄCE DO KOŃCA TEGO ROKU

1. Forza Horizon 4

Premiera: 2 października 2018r.

Forza Horizon 4 to kolejna odsłona popularnego cyklu od Microsoftu i studia Playground Games.

To gra wyścigowa, produkcja zabiera nas w podróż do Wielkiej Brytanii, gdzie walczymy o zwycięstwo za kierownicami ponad czterystu pięćdziesięciu samochodów. Możliwa jest rozgrywka offline lub wspólnie ze znajomymi i obcymi graczami.

2. Fifa 19

Premiera: 28 września 2018 (wczesny dostęp już od 20 września)

FIFA 19 to kolejna odsłona najpopularniejszej serii gier sportowych. Fani ponownie otrzymują największy zestaw licencjonowanych drużyn, klubów

oraz lig z całego świata. Twórcy postarali się o odświeżenie formuły rozgrywki. Gracze mogą oczekiwać na tryb fabularny oraz na tradycyjną opcję gry przy jednym ekranie ze znajomymi, multiplayer i FUT.

3. Battlefield V

Premiera: 20 listopada 2018

Battlefield V jest kolejną częścią serii strzelanin stworzonych przez należące do firmy Electronics Art studio DICE. Gra ma gatunek strzelanki pierwszoosobowej, produkcja została przedstawiona w realiach II Wojny Światowej i stanowi powrót do korzeni cyklu. W grze pojawią się na pewno takie kraje jak Grecja, Niemcy i Francja. Dostępny będzie także tryb kooperacyjny dla czterech graczy.

4. Assassin's Creed Odyssey

Premiera: 5 października 2018

Następna część bestsellerowej serii opowiadającej o konflikcie Assasynów i Templariuszy.

Akcja gry rozpoczyna się w 431 roku przed naszą erą, kiedy wybuchł konflikt pomiędzy Atenami i Spartą. W grze możemy pokierować Alexiossem lub

Kassandrą, czyli wnukami króla Leonidasa, a w czasie przygody spotkamy się między innymi z postaciami historycznymi takimi jak Sokrates, Herodot, Hipokrates.

5. Farming Simulator 19

Premiera: 20 listopada 2018

Jest to gra oparta na rolnictwie, gracz wciela się w rolnika który prowadzi własną farmę .

Podobnie jak w poprzednich odsłonach tej gry, za powstanie tej produkcji odpowiada szwajcarskie studio Giants Software. W grze można prowadzić różnymi maszynami rolniczymi które możemy wykorzystać przy pracy rolniczej.

Autorzy artykułu: Szymon Chromik,
Rafał Pytel

Okładka gry Assassin's Creed Odyssey

Warto wiedzieć!

Nie masz co robić w wolnym czasie?

Nudzi Ci się? Wstąp do biblioteki szkolnej! Tam znajdziesz wiele wspaniałych książek. Oto parę propozycji książek, które są warte polecenia:

1. Percy Jackson i bogowie olimpijscy: Złodziej Pioruna, autor: Rick Riordan

Jest to pierwszy tom serii opowiadającej o przygodach Percy'ego Jackson' a. Książka oparta jest na mitach greckich. Główny bohater, półbóg, przeżywa wiele wspaniałych przygód ze swoimi przyjaciółmi Annabeth i Groverem. Jeśli chcesz dowiedzieć się więcej do koniecznie zajrzyj do szkolnej biblioteki i zapytaj nauczyciela o tę właśnie książkę.

2. Kroniki rodu Kane: Czerwona piramida, autor: Rick Riordan

Tak jak poprzednia książka jest to

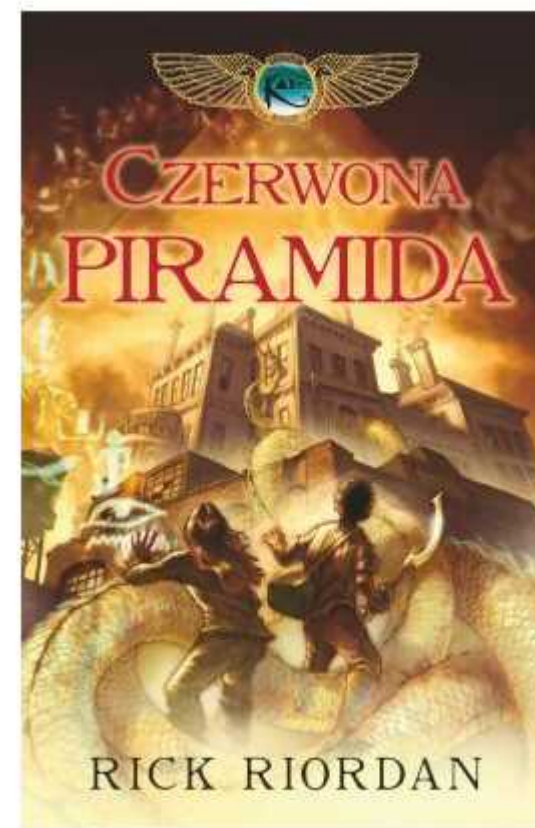
pierwszy tom serii, tym razem nie opowiada ona o mitologii greckiej, lecz egipskiej. Dwójka rodzeństwa musi stawić czoła wielu trudnościom, takim jak potwory, bogowie oraz trudne sprawy rodzinne. Koniecznie zajrzyj do szkolnej biblioteki, aby wypożyczyć I tę książkę!

Ciekawostki

1. Wiercie czy nie, ale w Norwegii jest królewski pingwin poświęcony żołnierzom, chodzą słuchy, że pingwin ten rozpoznaje służących i cieszy się na ich widok.
2. W Japonii żyją kraby o przerażających i dziwnych, a dla niektórych przezabawnych minach.
3. Chyba każdemu z nas przytrafiło się chociaż raz zaciąć papierem. Ta oto nieprzyjemna sytuacja jest bardziej bolesna niż zacięcie nożem.
4. Sama w to nie potrafię uwierzyć, ale najbliższy potomek tyranozaura to **KURCZAK!**
5. Przez Kolumbie przepływa kolorowa i zadziwiająca rzeka. Posiada takie kolory

jak czerwony, niebieski, czarny, żółty oraz zielony. Taki widok można ujrzeć między porą deszczową, a suchą, a przypada to na okres od września do listopada.

Autorzy artykułu: Emilia Nowakowska,
Natalia Kokoszka

Okładka książki Kroniki rodu Kane:
Czerwona Piramida

Dla każdego coś dobrego!

**Najlepszy i sprawdzony przepis na
bezy!**

Składniki (na około 70 sztuk):

- 4 białka
- 200g cukru
- szczypta soli

Sposób przygotowania :

1. Białka ubić ze szczyptą soli na sztywną pianę. Dalej ubijając, dodać stopniowo cukier. Można dodać barwnika spożywczego do dodania estetyki.
2. Gdy białka będą dobrze ubite i cukier się rozpuści, przełożyć masę do rękawa cukierniczego lub szprycy z ozdobną końcówką.
3. Wyciskać bezy dowolnych kształtów na 2 blachy wyłożone papierem do pieczenia, pozostawiając odstępy między bezami.
4. Piec w nagrzanym piekarniku w temperaturze 110°C przez ok. 60- 100 minut lub dłużej, aż bezy będą dobrze wysuszone w środku. Po upieczeniu uchylić drzwiczki piekarnika i pozostawić bezy do ostygnięcia.

Ciastka czekoladowe

Składniki :

Ciasteczka czekoladowe (ok. 20 sztuk)

- 160g mąki pszennej
- 1/2 łyżeczki proszku do pieczenia
- 20g gorzkiego kakao
- 130g miękkiego masła
- 70g cukru

Sposób przygotowania:

Mąkę wymieszać z proszkiem i kakao. Masło utrzeć w misce z cukrem na jasną masę, następnie cały czas miksując dosypywać mąkę z kakao, aż składniki dokładnie się połączą a masa będzie miała jednolity kolor.

Z ciasta formować kulki o wadze ok. 18g i spłaszczać na grubość ok. 5 mm.

Układać na przygotowanej blasze w odstępach ok. 3 cm (ciastka lekko urosną podczas pieczenia).

Piec ok. 15 minut w temp. 170 stopni.

Po upieczeniu zostawić na blasze do wystygnięcia.

Drożdżowy warkocz

Ciasto drożdżowe na 2 warkocze:

- 4 dag drożdży

- 200 ml mleka
- 50 dag mąki
- 6 dag cukru
- szczypta soli
- 10 dag masła
- 16 g cukru waniliowego
- 2 jajka + 1 białko

Na wierzch:

- 1 żółtko
- 1 łyżka mleka (lub wody)
- płatki migdałowe do posypania

Sposób przygotowania:

Drożdże pokruszyć i wymieszać ze 100 ml letniego mleka. W misce wymieszać mąkę, cukier i sól. Pośrodku zrobić zagłębienie i wlać rozmieszane drożdże z mlekiem, lekko wymieszać łyżką, przykryć ściereczką i odstawić na 15 - 20 minut do wyrośnięcia.

W tym czasie w garnku, na wolnym ogniu, stopić masło i przestudzić. Dodać do wyrośniętego zaczynu, wlać resztę mleka, dodać cukier waniliowy oraz jajka i białko. Wyrobić jednolite, gładkie ciasto, które łatwo odchodzi od ręki.

Przykryć ściereczką i pozostawić w

cieple do wyrośnięcia na 30 - 35 minut.

Następnie ciasto ponownie zagnieść, przełożyć na stolnicę wysypaną lekko mąką (tak aby ciasto nie przykleiło się do stolnicy), podzielić na 6 części i z każdej uformować wałek równej długości. Ułożyć po 3 wałki jeden obok drugiego i zapieść 2 warkocze przekładając jeden, drugi i trzeci (tak jak tradycyjny warkocz). Warkocze przełożyć do foremki (długość foremki 36 cm) wyłożonej papierem do pieczenia, przykryć ponownie ściereczką i pozostawić 10 minut do wyrośnięcia.

Następnie warkocze posmarować żółtkiem roztrzepanym z mlekiem i posypać płatkami migdałowymi (można również posypać makiem). Piec 25 minut w temperaturze 200 stopni C. Wyjąć z piekarnika i przestudzić, kroić na kromki (można podawać z masłem).

Ciasto Raffaello

Składniki:

4 - 5 paczek herbatników (40 - 50 dag)

np. Petit Beurre lub 2 paczki krakersów

Masa:

-2 i 1/2 szklanki mleka

-3 żółtka

-2 łyżki mąki pszennej

-3 łyżki mąki ziemniaczanej

-1 paczka cukru waniliowego

-1 szklanka cukru

-30 dag masła roślinnego (w kubeczku)

-około 20 dag wiórków kokosowych

-można dodać spirytus do smaku

-wiórki kokosowe do posypania

Sposób przygotowania:

W 1/2 szklanki mleka wymieszać żółtka oraz obie mąki i zmiksować. Pozostałe 2 szklanki mleka zagotować z cukrem i cukrem waniliowym. Dodać zmiksowane żółtka z mąką i ugotować z tego budyn.

Masło utrzeć i dodać przestudzony budyń. Na koniec dodać wiórki kokosowe i spirytus. Wymieszać.

Formę lub deseczkę wyłożyć papierem do pieczenia i układać ciastka herbatniki. Następnie nałożyć masę i znów herbatniki - tak, aby powstały 4

warstwy. Na wierzch wyłożyć masę i posypać wiórkami kokosowymi. Ciasto lekko przykryć folią aluminiową i włożyć do lodówki.

Zupa dyniowa:

Składniki

średnia dynia

ziemniaki (kilka sztuk)

marchewka (kilka sztuk)

cebula (kilka sztuk)

imbir, sól, pieprz do smaku

Przygotowanie

Dużą dynię myjemy, następnie obieramy i kroimy w małe kawałki. Następnie dodajemy ziemniaki, marchewkę i cebulę - pokrojone w dużą kostkę. Wszystkie składniki wkładamy do dużego garnka, zalewamy wodą i solimy. Gotujemy wywar przez ok 30-40 minut. Całość mielimy na gładką masę mikserem lub w blenderze. Doprawiamy wedle uznania solą i pieprzem.

Babka dyniowa:

Składniki

2,5 szklanki mąki pszennej

25 g świeżych drożdży
1/2 szklanki cukru
mała szczypta soli
5.4 kopiaste łyżki purée z pieczonej dyni*
6.2/3 szklanki mleka krowiego,
migdałowego lub kokosowego**
7.70 ml oleju roślinnego lub oliwy
8.1/4 szklanki wyłuskanych pestek dyni
(opcjonalnie)

Potrzebna będzie: średnia forma na babkę
z kominem

Przygotowanie

Ocieplone w temp. pokojowej drożdże włożyć do kubka, dodać 1 łyżeczkę mąki, 1 łyżeczkę cukru i kilka łyżek ciepłego mleka. Wymieszać, przykryć ściereczką i odstawić w ciepłe miejsce na 15 minut do wyrośnięcia. Mąkę przesiać do miski, dodać rozczyn z drożdży, cukier, sól, purée z dyni, resztę ciepłego mleka i olej lub oliwę. Powoli mieszać składniki łyżką do ich połączenia się, następnie wyrabiać ciasto przez około 15 minut (można mikserem - hakiem lub spiralkami, bo ciasto jest dość rzadkie), na koniec dodać pestki dyni jeśli ich używamy. Przykryć ściereczką i odstawić do wyrośnięcia, na około 1 godzinę. Wyrośnięte ciasto nałożyć do dużej formy z kominem

wysmarowanej olejem i wysypanej mąką (surowe ciasto nie powinno sięgać więcej niż do połowy formy), ponownie pozostawić do wyrośnięcia, na około 1/2 godziny. Piec przez około 30 minut w temperaturze 180 °C. Po ostudzeniu wyłożyć do góry dnem na patelnię.

Przepis na palce czarownicy

Składniki:

Masło – 250 g
Cukier puder – 150 g

Proszek do pieczenia – 1 łyżeczka
Mąka pszenna tortowa – ok. 500 g
Jajko – 1 sztuka
Sól – szczypta
Migdały – ok. 80 g.
Syrop malinowy do dekoracji

Wykonanie:

Jeśli mamy migdały w łupinkach, zalewamy je wrzątkiem, a następnie łuskamy. Im mniej regularny kształt migdała, tym bardziej przerażające ciasteczko.

Miękkie masło wkładamy do miski, dodajemy do niego szczyptę soli, przesiany cukier puder, mąkę, proszek do pieczenia oraz jajko. Ze wszystkich składników zagniatamy elastyczne ciasto. Ciasto wkładamy do foliowego worka, szczelnie zamykamy i schładzamy w lodówce przez około 20 minut. Następnie dzielimy je na dwie części, z każdej z nich robimy wałek o średnicy ok. 3,5 cm. Wałki tnijemy na mniej więcej 25 plastrów każdy.

Każdy plaster rolujemy w wałeczek (wałeczki powinny być cieńsze od naszych palców, bo ciastka solidnie wyrastają w piekarniku). Wałeczki

układamy na wyłożonych pergaminem blachach pamiętając o zachowaniu ok. 2 cm odstępów. Przy pomocy wykałaczkii lub nożyka robimy na wałeczkach nacięcia (2 pod „paznokciem i 3 na środku „palca”), na szczycie palca wciskamy migdał. Ciasteczka pieczemy w piekarniku nagrzanym do 200 stopni C przez około 12 minut (ciastka powinny delikatnie się zezłocić). Na koniec wystudzone ciasteczka poleć syropem malinowym.
Smacznego!

Autorzy artykułu: Martyna Kupka
Karolina Kozłowska

Autor zdjęcia: Martyna Kupka

HALLOWEEN

Geneza Halloween nie jest do końca znana. Może nią być rzymskie święto na cześć bóstwa owoców i nasion (Pamony)

lub celtycki obrządek Samhain, podczas którego żegnano lato, witano zimą oraz obchodzono święto zmarłych. Nazwa Halloween jest najprawdopodobniej skróconym All Hallows' E'en, czyli wcześniejszym „All Hallows' Eve” – wigilia Wszystkich Świętych.

6 ciekawostek na temat Halloween:

1. Halloween jest kojarzone, prócz duchów, zabaw i dyni również z pełnią księżyca, jednak nic bardziej mylnego! Rzadko zdarza się, aby podczas Halloween wystąpiła pełnia księżyca. Najbliższe takie wydarzenie nastąpi w 2020 roku. Wcześniej taka sytuacja miała miejsce m.in. w 1925, 1944, 1955, 1974 r.

2. Samhainophobia to strach przed Halloween. Cierpi na nią tysiące ludzi.

3. Legenda głosi, że jeśli zobaczymy w Halloween pajaka, będzie to czuwający nad nami duch bliskiej osoby.

4. Głównym symbolem jest świecąca dynia w której wycięto wyszczerzoną

twarz legendarnego Jacka O'Lantern, który oszukał diabła.

5. Kolorystyka w halloween również nie jest przypadkowa. Pomarańczowy oznacza koniec zbiorów związany z jesienią, a czarny reprezentuje „śmierć” lata.

6. Jeśli zakładasz na Halloween kostium więdźmy, załóż go tył na przód, a potem przejdź się tyłem. Ponoć wtedy objawia się prawdziwa więdźma ;D

DZIEŃ WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH

**JAK OBCHODZI SIĘ GO W INNYCH
KRAJACH?**

POLSKA

1 listopada, Wszystkich Świętych - jak obchodzimy wspólnie?

Następnego dnia po Wszystkich Świętych (2 listopada) obchodzone jest wspomnienie zmarłych (Zaduszki). Dla chrześcijan jest to dzień modlitw za wszystkich wierzących w Chrystusa, którzy odeszli już z tego świata, a teraz przebywają w czyśćcu.

1 listopada - Dzień Wszystkich Świętych - jest w Polsce dniem wolnym od pracy, co powoduje, że wielu ludzi wtedy przychodzi na cmentarze, aby zapalić znicze i - jeśli są wierzący - pomodlić się. Jest to też święto obchodzone przez część innych systemów wyznaniowych, a także zwyczaj praktykowany przez osoby bezwyznaniowe, mający być wyrazem pamięci oraz oddania czci i szacunku zmarłym.

MEKSYK

Meksykański El Dia de Muertos, czyli Dzień Zmarłych, obchodzony jest przez dwa dni. 1 listopada nazywa się El Dia de Inocentes, co znaczy: Dzień Niewiniątek,

ponieważ oddaje się wtedy cześć głównie zmarłym dzieciom. 2 listopada, Dzień Zaduszny, poświęca się dorosłym zmarłym.

W Meksyku Dzień Zmarłych zajmuje szczególnie ważne miejsce w kulturze i kalendarzu świąt publicznych. W odróżnieniu od Europy Meksykanie obchodzą je w nastroju raczej wesołości, niż powagi i żałoby. Zdaje się to wynikać z ich specyficznego stosunku do śmierci. W święto kultywuje się tradycje z czasów pogańskich. Meksykanie odwiedzają cmentarze i kładą na grobach kwiaty i znicze, ale także żywność. Dary składane są również na ołtarzach domowych, urządzanych w celu przyciągnięcia dusz zmarłych. Zdobą je kwiatami, świeżymi owocami, kadzidłami, kolorowo ubranymi szkieletami i zdjęciami przebywających na tamtym świecie bliskich.

CHINY

Chińczycy mają w tradycyjnym kalendarzu kilka świąt związanych ze zmarłymi, m.in. Święto Przodków i

Święto Głodnych Duchów. Chińscy katolicy obchodzą Wszystkich Świętych 1 listopada, a chińska młodzież coraz częściej obchodzi amerykańskie Halloween.

Najważniejszym z tych świąt jest bez wątpienia Święto Przodków, po chińsku Qingming Jie, co dosłownie oznacza Święto Czystej Jasności. Obchodzone 15. dnia po równonocy wiosennej, jest dniem ustawowo wolnym od pracy. W czasie święta na cmentarzach w całym kraju, pośród duszącego dymu kadzideł, Chińczycy składają dary przodkom, aby zapewnić sobie ich przychylność i nie dopuścić, by się na nich gniewali.

Tłumy ludzi wnoszą prochy zmarłych członków rodziny z budynków, w których są umieszczone, i kładą je na rozstawionych wokół stołach. Kładą na nich również dary, mające zapewnić przodkom dostatnie życie po śmierci.

Najczęściej są to kwiaty, pieczone w całości kaczkę, kurczaki i prosięta, miski ryżu, gotowane bułeczki i świeże jabłka, zdarzają się także butelki z ryżowym

winem.

PORTUGALIA

W Portugalii 1 listopada oznacza nie tylko odwiedzanie grobów bliskich. Tego dnia kultywuje się także inne tradycje, przypominające nieco amerykańskie Halloween.

Zwyczaj nazywany "Pao-por-Deus", czyli „chleb dla Boga” wywodzi się jeszcze z pogańskiego kultu zmarłych, kiedy to na groby przynosiło się jedzenie i wino dla duchów bliskich. Z czasem, nie bez sprzeciwu duchownych, tradycja wpisała się na stałe w obchody Wszystkich Świętych, choć w nieco zmienionej formie. Tego dnia dzieci w grupach chodziły od domu do domu, śpiewając tradycyjne piosenki i prosząc o ciastka, owoce i migdały. W niektórych regionach miały ze sobą kukielki przedstawiające czarownice. Dawniej dla maluchów przygotowywano suto zastawione łakociami stoły, dziś wręcz się im jedynie słodkie drobiazgi.

1 listopada Portugalczycy mieli także w zwyczaju dzielenie się chlebem z

ubogimi.

Niestety tradycja ta, mimo że przypomina Halloween, jest coraz częściej wypierana przez amerykańskie święto. Zwyczaj proszenia o „chleb dla Boga” jest podtrzymywany już tylko w małych, portugalskich wioskach.

HISZPANIA

Cmentarze w parkach, nad jeziorami, nad morzem czy w opuszczonych zamczyskach - takie można spotkać w Hiszpanii. 1 i 2 listopada - zgodnie z tradycją - zostaną udekorowane kwiatami. Spacer po hiszpańskich cmentarzach warto zacząć od położonej nad Morzem Kantabryjskim Luarki. Tamtejsza nekropolia rozpościera się wokół małej zatoki i jest położona w tak urokliwym miejscu, że mieszkańcy miasteczka kilka lat temu zaproponowali, by cmentarz przenieść, a miejsce zamienić w park. W Benadaliid w Andaluzji w cmentarzysko zamieniono XVII-wieczną fortecę. Wmurowane w ściany groby okalają główny dziedziniec twierdzy. Żeby do nich dojść, trzeba się

najpierw wspiąć po stromych schodach.

JAPONIA

Tradycja japońskiego święta ku czci przodków, zwanego Obon, sięga pięćset lat. W czasie czterech letnich dni, około połowy sierpnia, Japończycy powracają w rodzinne strony, składają ofiary, modlą się i oczekują na spotkanie z duchami zmarłych bliskich.

Święto Obon w większości regionów jest celebrowane w okolicach połowy sierpnia. Pierwotnie przypadało na 15. dzień siódmego miesiąca kalendarza księżycowego.

Wedle tradycyjnych wierzeń japońskich w okresie świątecznym duchy zmarłych przodków powracają z zaświatów na spotkanie z żyjącymi. Japońskie domy są specjalnie przygotowywane na tę okazję - na domowych ołtarzach buddyjskich, zwanych butsudan, składane są drobne ofiary w postaci pokarmów. Wnętrza domów rozjaśniają papierowe lampiony, które mają wskazywać drogę zbłąkanym duszom.

NIEMCY

Uroczystości Wszystkich Świętych obchodzone są głównie na południu i zachodzie Niemiec, czyli w tych landach, w których przeważają katolicy.

W Bawarii, Badenii-Wirtembergii, Kraju Sary, Nadrenii Palatynacie i Nadrenii Północnej-Westfalii 1 listopada nie chodzi się do pracy.

Tego dnia ludzie odwiedzają groby bliskich, stroją je kwiatami i zapalają znicze. Nie ma jednak mowy o tłumach, jakie znamy z polskich cmentarzy.

<https://www.polskieradio.pl/5/3/Artykul/969028,Dzien-Wszystkich-Swietych-obchodzi-sie-na-wiele-sposobow>

Autor artykułów: Paulina Olejnik

